

CORN. NEPOTIS: 'PAUSANIAS'

(το 'u' εμπρός από φωνήεν λογίζεται 'v', π.χ. 'uerus' = 'verus')

ΟΔΗΓΙΕΣ

☛ Οι αριθμήσεις στα σχόλια αντιστοιχούν στις περιόδους κάθε κεφαλαίου. Για παράδειγμα στο πρώτο κεφάλαιο υπάρχουν οκτώ περίοδοι λόγου.

Επίσης οι εκθετικές αριθμήσεις που βρείτε σε ορισμένες λέξεις στα Συντακτικά Σχόλια, παραπέμπουν στο τέλος του άρθρου σε δέκα συντακτικές ενότητες, τις οποίες επέλεξα ως πιο σημαντικές για να τις δείτε πιο διεξοδικά στα αντίστοιχα άρθρα του Blog στην Κατηγορία 'Λατινικό Συντακτικό'. Εκεί βρείτε θεωρία και ασκήσεις.

(I)

Pausanias Lacedaemonius magnus homo, sed uarius in omni genere uitae fuit: nam ut uirtutibus eluxit, sic uitae est obrutus. huius illustrissimum est proelium apud Plataeas. namque illo duce Mardonius, satrapes regius, natione Medus, regis gener, in primis omnium Persarum et manu fortis et consilii plenus, cum ducentis milibus peditum, quos uiritim legerat, et uiginti milibus equitum haud ita magna manu Graeciae fugatus est, eoque ipse dux cecidit proelio. qua uictoria elatus plurima miscere coepit et maiora concupiscere. sed primum in eo est reprehensus, quod ex praeda tripodem aureum Delphis posuisset epigrammate inscripto, in quo haec erat sententia: suo ductu barbaros apud Plataeas esse deletos eiusque uictoriae ergo Apollini donum dedisse. hos uersus Lacedaemonii exsculpsere neque aliud scripserunt quam nomina earum ciuitatum, quarum auxilio Persae erant uicti.

Ο Πausανίας ο Λακεδαιμόνιος ήταν μεγάλος άνδρας, αλλά ευμετάβλητος σε κάθε κατηγορία της ζωής: διότι όπως έλαμψε για τις αρετές του, έτσι ακριβώς αμαυρώθηκε για τα σφάλματά του. Η πιο λαμπρή μάχη εκείνου είναι στις Πλαταιές. Διότι όταν ήταν εκείνος (:ο Πausανίας) αρχηγός, ο Μαρδόνιος, ο βασιλικός σατράπης, Μήδος στην καταγωγή, γαμπρός του βασιλιά, μέσα στους πρώτους μεταξύ όλων των Περσών, και ισχυρός στο σώμα και γεμάτος από κριτική αντίληψη, με διακόσιες χιλιάδες πεζούς, τους οποίους επέλεξε ατομικά τον καθ' ένα, και με είκοσι χιλιάδες ιππείς, από μία όχι μεγάλη δύναμη της Ελλάδος τράπηκε σε φυγή, και σ' εκείνη την μάχη ο ίδιος ο αρχηγός (: ο Μαρδόνιος) σκοτώθηκε. Επειδή με αυτήν την νίκη αναδείχθηκε (:ο Πausανίας), άρχισε να συνδυάζει περισσότερα πράγματα και να επιθυμεί σπουδαιότερα. Όμως κατ' αρχήν σε αυτό το ζήτημα επικρίθηκε, δηλ. στο ότι από τα λάφυρα ένα τρίποδα χρυσό αφιέρωσε στους Δελφούς, αφού χάραξε ένα επίγραμμα, στο οποίο υπήρχε αυτό το πνεύμα: ότι δηλ. με την δική του ηγεσία οι βάρβαροι στις Πλαταιές είχαν νικηθεί, και ότι το αφιέρωσε ως δώρο στον Απόλλωνα για την νίκη εκείνη. Οι Λακεδαιμόνιοι αυτούς τους στίχους τους εξάλειψαν και δεν έγραψαν τίποτε άλλο, παρά τα ονόματα εκείνων των πόλεων, με την βοήθεια των οποίων οι Πέρσες είχαν νικηθεί.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ:

1. «Pausanias ... fuit»: Στην περίοδο αυτήν έχουμε ένα ρήμα, αλλά δύο προτάσεις, διότι το 'fuit' της 2^{ης} ενν. και στην 1^η. Και οι δυο προτάσεις είναι κύριες, διότι συνδέονται με τον 'sed'. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ: '**Pausanias**': Υποκ. '**Lacedaemonius**': παράθεση (παράθεση ονομάζουμε κάθε λ. η οποία προσθέτει μια διευκρίνιση στην προηγούμενή της). '**homo**': Κατηγ. '**magnus**': Επιθ. προσδιορισμός. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ: '**uarius**': είναι ό,τι και το 'magnus'. '**in genere**': εμπρ. προσδ. της αναφοράς. '**omni**': Επιθ. προσδ. '**uitae**': συντάσσεται με το 'genere' ως γενική Διααιρετική, διότι η 'uita' διαιρείται σε πολλά 'genus'.

- 2. «nam ut...est obrutus»:** Δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ: με ρ. το ‘eluxit’ είναι δευτερεύουσα αναφορική παραβολική με οριστική, διότι εκφράζει μια πραγματικότητα. ‘**virtutibus**’: συντάσσεται με το ρ. ‘eluxit’ ως αφαιρετική της αιτίας. Υποκ. στο ρ. ‘eluxit’ ενν. ο ‘Pausanias’. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ: με ρ. ‘est obrutus’, με το ίδιο Υποκ. ‘**vitiis**’: συντάσσεται με το ρ. ‘est obrutus’ ως αφαιρετ. της αιτίας.
- 3. «huius...apud Plataeas»:** Μία μόνο πρόταση με ρ. το ‘est’ και Υποκ. το ‘proelium’. ‘**huius**’: συντάσσεται με το ‘proelium’ ως γεν. Υποκειμενική. ‘**illustrissimum**’: Επιθ. προσδ. Το ρ. ‘est’ είναι υπαρκτικό χωρίς κατηγορούμενο. ‘**apud Plataeas**’: εμπρ. προσδ. του τόπου στο ‘est’.
- 4. «namque illo duce...dux cecidit proelio»:** Έχουμε τρία ρήματα, ‘legerat’, ‘fugatus est’ & ‘cecidit’, και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘legerat’ είναι δευτερεύουσα αναφορική (quos uiritim legerat) με υποκείμενο το ενν. ‘Mardonius’ και αντικ. το ‘quos’. Το ‘uiritim’ είναι επίρρημα του τρόπου και συντάσσεται με το ‘legerat’. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘fugatus est’ είναι κύρια με υποκείμενο το ‘Mardonius’. ‘**illo duce**⁽¹⁾’: αφαιρ. απόλυτη τροπική μτχ. Σημαίνει: ‘όντας εκείνος αρχηγός (:Ο Πausανίας)’, και αντιστοιχεί στην ελλ. γενική απόλυτη μετοχή ‘όντος εκείνου ήγεμόνος’. Στα λατ. εκφέρεται με αφαιρετική πτώση, επειδή όμως πρέπει να χρησιμοποιηθεί η μετοχή Ενεστώτα του ρ. ‘sum’, και η μετοχή αυτή δεν ήταν εύχρηστη, γι’ αυτό υπολογίζεται στην σύνταξη χωρίς όμως να εμφανίζεται. Υπάρχουν μόνο το Υποκείμενό ‘illo’ και το Κατηγορούμενό ‘duce’. ‘**satrapes**’, ‘**Medus**’, ‘**gener**’: είναι Παραθέσεις στην λ. ‘Mardonius’. ‘**Persarum**’: συντάσσεται με το ‘in primis’ ως γενική διαιρετική. ‘**manu**’: αφαιρ. της αναφοράς στο ‘fortis’. ‘**consilii**’: γεν. διαιρετική στο ‘plenus’. ‘**peditum**’: γεν. διαρ. στο ‘ducentis milibus’. ‘**equitum**’: γεν. διαρ. στο ‘viginti milibus’. ‘**manu**’: αφαιρετική επιρρ. του μέσου. ‘**Graeciae**’: γεν. κτητική στο ‘manu’. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ έχει ρ. το ‘cecidit’ με υποκ. πάλι το ‘Mardonius’. ‘**eoque proelio**’: αφαιρετική επιρρ. του τόπου.
- 5. «qua uictoria...maiora concupiscere»:** Μία πρόταση κύρια με ρ. το ‘coepit’. ‘**elatus**’: μτχ. συνημμένη επιρρηματική της αιτίας. ‘**victoria**’: δεν είναι αφαιρετική του ποιητικού αιτίου, αλλά επιρρ. του μέσου/οργάνου. ‘**miscere**’ & ‘**concupiscere**’: *απαρέμφατα*, αντικείμενα στο ρ.
- 6. «sed primum...erat sententia»:** Τρία ρρ. και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘est reprehensus’ είναι κύρια. **in eo**: εμπρ. προσδ. της αναφοράς. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ (quod...posuisset) είναι δευτερ. ουσιαστική με τον ‘quod’, η οποία εδώ ισοδυναμεί με τον ελλ. ειδικό σύνδεσμο ‘ὅτι’. Η πρόταση λειτουργεί ως επεξηγηση στο ‘in eo’. Η ευκτική εμφανίζει το περιεχόμενο της πρότασης να μην είναι διαπίστωση του συγγραφέα, αλλά δάνειο, δηλ. υπάρχει πλάγιος λόγος. **ex praeda**: εμπρ. προσδ. της διαίρεσης. **Delphis**: αφαιρετική της εντόπου στάσης. **epigrammate inscripto**⁽²⁾: αφαιρ. απόλυτη μτχ. Στα ελληνικά θα ήταν συνημμένη, διότι το ποιητικό αίτιο της μτχ. με το Υποκ. του ρ. ‘posuisset’ είναι ίδια: «Πausανίας ανέθηκε τρίποδα ἐν Δελφοῖς χαράξας ἐπίγραμμα». Όμως στα λατ. δεν υπάρχει μτχ. ενεργητικού παρακειμένου (Αορίστου), οπότε η πιο πάνω συνημμένη μτχ. της ελλ. δεν μπορεί να αποδοθεί στα λατ. ως συνημμένη. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘erat’ είναι δευτερ. αναφορική, με υποκ. το ‘haec’ και κατηγορούμενο το ‘sententia’.
- 7. «suo ductu barbaros...donum dedisse»:** δεν έχουμε ‘πρόταση’, αλλά δυο επεξηγηματικά *απαρέμφατα* στην προηγούμενη μτχ. ‘epigrammate inscripto’, που είναι τα ‘esse deletos’ & ‘dedisse’. **ductu**: αφαιρ. του τρόπου. **barbaros**: Υποκ. στο απρμφ. ‘esse deletos’. **eiusque**: επιθ. προσδ. στο ‘victoriae’. **victoriae**: συντ. με το ‘donum’ ως γεν. της αιτίας: ‘donum alicuius rei = δῶρο ἐξ αιτίας ενός πράγματος’. **Apollini**: δοτ. χαριστική.
- 8. «hos uersus Lacedaemonii...erant uicti»:** Τρία ρρ., αλλά τέσσερις προτάσεις: Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ κύρια με ρ. το ‘exsculpserunt’, Υποκ. το ‘Lacedaemonioi’, και αντικ. το ‘uersus’. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ συνδέεται με το ‘neque’ και είναι ίδια με την 1^η, δηλ. κύρια με ρ. το ‘scripserunt’. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι δευτερ. αναφ. παραβολική με τον ‘quam’. Δεν έχει ρ. αλλά ενν. το ‘scripserunt’ με αντικ. το ‘nomina’. ‘**civitatum**’ συντάσσ. με το ‘nomina’ ως γεν. κτητική. ‘**earum**’: επιθ. προσδιορισμός. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι δευτερ. αναφ. με ρ. το ‘erant uicti’. ‘**auxilio**’: αφαιρ. του μέσου. ‘**quarum**’: συντάσσ. με το ‘auxilio’ ως γενική υποκειμενική.

(II)

Post id proelium eundem Pausaniam cum classe communi Cyprum atque Hellespontum miserunt, ut ex iis regionibus barbarorum praesidia depelleret. pari felicitate in ea re usus elatius se gerere coepit maioresque appetere res. nam cum Byzantio expugnato cepisset complures Persarum nobiles atque in his nonnullos regis propinquos, hos clam Xerxi remisit, simulans ex uinclis publicis effugisse, et cum his Gongylum Eretriensem, qui litteras regi redderet, in quibus haec fuisse scripta Thucydides memoriae prodidit: '*Pausanias, dux Sparta, quos Byzanti ceperat, postquam propinquos tuos cognouit, tibi muneri misit seque tecum affinitate coniungi cupit: quare, si tibi uidetur, des ei filiam tuam nuptum. id si feceris, et Spartam et ceteram Graeciam sub tuam potestatem se adiuuante <te> redacturum pollicetur. his de rebus si quid geri uolueris, certum hominem ad eum mittas face, cum quo colloquatur.*' rex tot hominum salute tam sibi necessariorum magnopere gauisus confestim cum epistula Artabazum ad Pausaniam mittit, in qua eum collaudat; petit, ne cui rei parcat ad ea efficienda, quae pollicetur: si perfecerit, nullius rei a se repulsam laturum. huius Pausanias uoluntate cognita alacrior ad rem gerendam factus in suspicionem cecidit Lacedaemoniorum. in quo facto domum reuocatus, accusatus capitis absoluitur, multatur tamen pecunia, quam ob causam ad classem remissus non est.

Μετά από αυτήν την μάχη τον ίδιο τον Πausανία με στόλο συμμαχικό έστειλαν στην Κύπρο και στον Ελλήσποντο, για να έδιωχνε από εκείνες τις περιοχές τις φρουρές των βαρβάρων. Επειδή σ' αυτήν την υπόθεση είχε μία παρόμοια τύχη, άρχισε να συμπεριφέρεται πιο υπερήφανα, και να επιδιώκει πιο σημαντικά πράγματα. Διότι όταν μετά την κατάληψη του Βυζαντίου συνέλαβε πολλούς ευγενείς των Περσών και ανάμεσα σ' εκείνους αρκετούς συγγενείς του βασιλιά, αυτούς κρυφά τους έστειλε πίσω στον Ξέρξη προσποιούμενος ότι είχαν δραπετεύσει από δημόσια δεσμά, και ανάμεσα σ' εκείνους τον Γόγγυλο από την Ερέτρια, ο οποίος να παρέδιδε την επιστολή, στην οποία ο Θουκυδίδης παραδίδει ότι ήταν γραμμένα τα εξής: «Ο Πausανίας, στρατηγός της Σπάρτης, όσους είχε συλλάβει στο Βυζάντιο, όταν κατάλαβε ότι ήταν συγγενείς σου, τους έστειλε σε εσένα για δώρο, και επιθυμεί ο ίδιος να συνδεθεί μαζί σου με συγγενικό δεσμό. Γι' αυτό, αν σου φαίνεται σωστό, δώσε σ' αυτόν την κόρη σου σε γάμο. Αν το κάνεις αυτό, και την Σπάρτη και την υπόλοιπη Ελλάδα σου υπόσχεται ότι εσύ θα υπαγάγεις στην δική σου εξουσία με την δική του βοήθεια. Γι' αυτά τα ζητήματα αν θέλεις να γίνει κάτι, κάνε να στείλεις σε αυτόν ένα ειδικό άνθρωπο, με τον οποίον να συνδιαλλαγεί». Ο βασιλιάς επειδή χάρηκε για την σωτηρία τόσων ανθρώπων που του ήταν τόσο συγγενείς, αμέσως στέλνει στον Πausανία τον Αρτάβαζο με μια επιστολη, στην οποία τον επαινεί. Ζητάει (:ο Ξέρξης), να μην ληπτηθεί κανένα ζήτημα προκειμένου να γίνουν αυτά, τα οποία υπόσχεται (:ο Πausανίας). Αν τα καταφέρει (:ο Πausανίας), δεν θα έχει την αντίδραση κανενός θέματος. Ο Πausανίας, όταν η επιθυμία εκείνου (:του Ξέρξη) έγινε γνωστή, επειδή ενήργησε με μεγαλύτερη προθυμία για την πραγματοποίηση του ζητήματος, έπεσε στην υποψία των Λακεδαιμονίων. Γι' αυτή την πράξη όταν ανακλήθηκε στην πατρίδα, αν και κατηγορήθηκε για ζήτημα που επέσυρε την ποινή του θανάτου, αθωώθηκε, όμως τιμωρήθηκε με χρηματικό πρόστιμο, για την οποία κατηγορία δεν απεστάλη στο στόλο.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ:

1. «Post id proelium...praesidia depelleret»: Δύο pp. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με p. το 'miserunt' είναι κύρια. 'Post proelium': εμπρόθ. προσδ. του χρόνου. 'cum class': εμπρ.προσδ. της συνοδείας. 'communi': επιθ. προσδ. στο 'classe'. 'Cyprum' & 'Hellespontum': αιτιατικές επιρρ. της εις τόπον κατεύθυνσης. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με p. το 'depelleret' είναι δευτερ. επιρρ. τελική. 'ex regionibus': εμπρ. προσδ. που δηλώνει την από τόπου κίνηση. 'barbarorum': συντάσσεται με το 'praesidia' και είναι γενική κτητική.

2. «pari felicitate...appetere res»: Έχουμε ένα p. και μία πρόταση κύρια με p. το 'coepit'. 'felicitate': αφαιρ. ως αντικείμενο στην μτχ. 'usus' (utor + αφαιρ.: χρησιμοποιώ κάτι. Εδώ με την σημασία 'αντιμετωπίζω κάτι, έχω κάτι'). 'in re': εμπρ. προσδ. της κατάστασης. 'usus': μτχ. συνημμ. του 'utor', επιρρ. αιτιολογική. 'elatius': τροπικό επίρρημα συγκριτικού βαθμού. 'se gerere': αποτελείται από την αυτοπαθή αντωνυμία 'se' και το απαρέμφατο του 'gero: κάνω, εκτελώ, πράττω', και 'gero me: κάνω εμένα, τον εαυτό μου = συμπεριφέρο-

μαι'. Το απαρέμφατο 'gerere' αντικείμενο στο 'coerit'. Ομοίως και το απαρέμφατο 'appetere'. 'res': αιτιατική πτώση, αντικείμενο στο 'appetere'.

3. «nam cum Byzantio...memoriae prodidit»: Έχουμε τέσσερα ρρ. και τέσσερις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'cepisset' είναι δευτ. χρονική, με τον 'cum'⁽³⁾ ως 'ιστορικό'. 'Byzantio expugnato'⁽²⁾: 'ψευδής' αφαιρετική μτχ. απόλυτη, χρονική μτχ. (ό.π. epigrammate inscripto). 'Persarum': συντάσσ. με το 'nobiles' ως γενική κτητική. 'in his': εμπρ. προσδ. της διαίρεσης. 'regis': συντάσσ. με το 'propinquos' ως γεν. κτητική. 'propinquos': αντικ. στο ρ. 'cepisset'. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. 'remisit' είναι κύρια. 'hos': αιτιατική αντικείμενο στο 'remisit'. 'Xerxi': δοτική ως αντικείμενο στο 'remisit'. 'simulans': συνημμ. τροπική μτχ. 'ex vinclis': εμπρ. προσδ. που δηλώνει την προέλευση. 'effugisse': απαρέμφατο, αντικ. στο 'simulans'. 'cum his': εμπρ. προσδ. της συνοδείας. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. 'redderet', αναφορική πρόταση επιρρ. τελική. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'prodidit'. 'fuisse': απαρέμφ. αντικείμενο στο 'prodidit'. 'scripta': αιτιατική, υποκείμενο στο 'fuisse'. 'memoriae': δοτική, αντικείμενο στο 'prodidit'.

4. «Pausanias, dux Spartaee...coniungi cupit»: Τέσσερα ρρ. και τέσσερις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ: (*quos Byzanti ceperat*), δευτερ. αναφορική, με ρ. το 'ceperat' και υποκ. το 'Pausanias', ολόκληρη ως αντικείμενο στο ρ. 'misit'. 'Byzanti': είναι γενική επιρρ. που δηλώνει την εν τόπω στάση. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ: (*postquam propinquos tuos cognouit*), δευτερ. επιρρ. χρονική. 'affinitate': αφαιρ. επιρρ. του τρόπου. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ: (*Pausanias, dux Spartaee tibi muneri misit*), κύρια με ρ. το 'misit' και υποκ. το 'Pausanias'. 'Spartae': συντάσσ. με το 'dux' ως γενική αντικειμενική. 'tibi': δοτική ως αντικ. στο 'misit'. 'muneri'⁽⁴⁾: συντάσσ. με το ρ. και είναι επιρρηματική του σκοπού. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ: (*seque tecum affinitate coniungi cupit*), συνδέεται με τον συμπλ. σύνδεσμο 'que' με την προηγούμενη, οπότε είναι κι αυτή κύρια. 'se': αιτιατική πτώση υποκείμενο στο απαρέμφατο 'conjugi'. 'tecum': είναι εμπρ. προσδ. της συνοδείας με αναστροφή της προθέσεως, αντί 'cum te'.

5. «quare, si tibi uidetur, des ei filiam tuam nuptum»: Δύο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ, εισάγεται με τον υποθ. σύνδεσμο 'si' και είναι δευτερ. υποθετική. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι κύρια, και είναι η απόδοση. Το ρ. 'do alicui aliquid + supinum = δίνω σε κάποιον κάτι με σκοπό...'. 'nuptum'⁽⁵⁾: αιτιατ. του σουπίνου.

6. «id si feceris...redacturum pollicetur»: Έχουμε δυο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με τον υποθ. συνδ. 'si' και είναι δευτερ. υποθετική. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι κύρια, και είναι η απόδοση. 'Spartam, Gaeciam': αιτιατικές αντικείμ. στο απαρέμφ. 'redacturum'. 'sub potestatem': εμπρ. προσδ. που δηλώνει την εξουσία. 'se adiuvante': μτχ. αφαιρ. απόλυτη όπως πιο πάνω (*illo duce I,4*). 'redacturum': απαρέμφατο μέλλοντα όπου εννοείται το 'esse', με υποκείμενο το 'te'.

7. «his de rebus si...cum quo colloquatur»: Έχουμε τέσσερα ρρ. και τέσσερις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'volueris' εισάγεται με τον υποθ. συνδ. 'si' και είναι δευτερεύουσα υποθετική. 'his de rebus': εμπρ. προσδ. της αναφοράς με αναστροφή της προθέσεως αντί 'de his rebus'. 'quid': αιτιατική πτώση της αντωνυμ., αντικ. στο απαρέμφ. 'geri', το οποίο είναι κι αυτό αντικείμενο στο 'volueris'. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. την προστακτική 'face' και Υποκ. το εννοούμενο 'tu : εσύ'. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'mittas' είναι δευτερεύουσα ουσιαστική τελική, η οποία κανονικά θα έπρεπε να εισαγόταν με τον τελικό σύνδεσμο 'ut', όμως μετά την προστακτική 'face' συνήθως παραλείπεται. 'hominen': αντικείμ. στο 'mittas'. 'ad eum': εμπρ. προσδ. της κατεύθυνσης. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι αναφορική και εισάγεται με την αναφορ. αντ. 'quo' και ρ. την υποτακτική 'colloquatur'. Έχει επιρρηματική σημασία τελικής πρότασης.

8. «rex tot hominum...eum collaudat»: Έχουμε δυο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'mittit' είναι κύρια και υποκ. το 'rex'. 'salute': αφαιρ. της αιτίας στην μτχ. 'gavisus'. 'hominum': συντάσσ. με την αφαιρετική 'salute' ως γενική υποκειμενική. 'gavisus': συνημμ. μτχ. αιτιολ. στο 'mittit'. 'cum epistula': εμπρ. προσδ. της συνοδείας. 'Artabazum': αντικ. στο 'mitti'. 'ad Pausaniam': εμπρ. προσδ. της κατεύθυνσης. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με το 'in qua' και είναι αναφορική με ρ. το 'collaudat'.

9. «petit, ne cui...quae pollicetur»: Τρία ρρ. και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'petit' είναι κύρια. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'parcat' είναι ουσιαστική τελική με άρνηση, και εισάγεται με τον σύνδεσμο 'ne'.

‘rei’: δοτική ως αντικ. στο ‘parcat’. ‘ad ea efficienda’⁽⁶⁾: Γερουνδιακό ως κατηγορηματικός προσδιορισμός σε εμπρόθετο που δηλώνει τον σκοπό. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι αναφορική επιθετική.

10. «si perfecerit...laturum»: δυο ρρ., δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με τον υποθ. σύνδεσμο ‘si’ και είναι δευτερ. υποθετική. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι η απόδοση, όμως δεν έχει ρ., αλλά απαρέμφατο. ‘rei’: συντάσσεται με το ‘repulsam’ ως γενική υποκειμενική. ‘repulsam’: αιτιατ. πτώση ουσιαστικού, αντικ. στο απαρέμφ. ‘laturum’. ‘laturum’: είναι απαρέμφ. μέλλοντα στο οποίο εννοείται το ‘esse’. Το απαρέμφ. ‘laturum esse’ είναι αντικείμενο στο εννοούμενο ρ. ‘Xerxes dixit’.

11. «huius Pausanias...cecidit Lacedaemoniorum»: Έχουμε ένα ρ. και μία πρόταση με ρ. το ‘cecidit’ και υποκ. το ‘Pausanias’. ‘huius’: συντάσσεται με το ‘voluntate’ ως γενική υποκειμενική. ‘voluntate cognita’: αφαιρ. μετοχής απόλυτης, χρονική μτχ. ‘alacrior’: κατηγορούμενο στο ‘factus’. ‘ad rem gerendam’: γερουνδιακή έλξη σε εμπρόθ. προσδ. του σκοπού. ‘factus’: συνημμ. μτχ. στο ‘cecidit’, αιτιολογική. ‘Lacedaemoniorum’: συντάσσεται με το ‘suspicionem’ ως γεν. υποκειμενική.

12. «in quo facto...remissus non est»: Έχουμε τρία ρρ. και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ (in quo factum reuocatus, accusatus capitis absoluitur) με ρ. το ‘absoluitur’ και υποκ. το ενν. ‘Pausanias’, είναι κύρια. ‘in facto’: εμπρ. προσδ. της αναφοράς. ‘domum’: αιτιατική επιρρ. της εις τόπον κίνησης. ‘revocatus’: συνημμ. μτχ. επιρρηματική χρονική. ‘accusatus’: συνημμ. μτχ. εναντιωματική. ‘capitis’: γενική επιρρηματική της ποινής. ‘pecunia’: αφαιρ. πτώση επιρρηματική που δηλώνει την ποινή. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. ‘remissus non est’ ενώνεται με την προηγούμενη με τον αντιθετικό σύνδεσμο ‘tamen’, οπότε είναι ό,τι και η 1^η, δηλ. κύρια. ‘quam ob casuam’: εμπροθ. προσδ. της αιτίας με αναστροφή της προθέσεως, αντί ‘ob quam causam’.

(III)

At ille post non multo sua sponte ad exercitum rediit et ibi non callida, sed dementi ratione cogitata patefecit: non enim mores patrios solum, sed etiam cultum uestitumque mutauit. apparatu regio utebatur, ueste Medica; satellites Medi et Aegyptii sequebantur; epulabatur more Persarum luxuriosius, quam qui aderant perpeti possent; aditum petentibus conueniendi non dabat, superbe respondebat, crudeliter imperabat. Spartam redire nolebat; Colonas, qui locus in agro Troade est, se contulerat; ibi consilia cum patriae tum sibi inimica capiebat. id postquam Lacedaemonii rescierunt, legatos cum claua ad eum miserunt, in qua more illorum erat scriptum: nisi domum reuerteretur, se capitis eum damnaturos. hoc nuntio commotus, sperans se etiam tum pecunia et potentia instans periculum posse depellere, domum rediit. huc ut uenit, ab ephoris in uincla publica est coniectus: licet enim legibus eorum cuiuis ephoro hoc facere regi. hinc tamen se expediuit, neque eo magis carebat suspicione: nam opinio manebat eum cum rege habere societatem. est genus quoddam hominum, quod Hilotae uocatur, quorum magna multitudo agros Lacedaemoniorum colit seruorumque munere fungitur. hos quoque sollicitare spe libertatis existimabatur. sed quod harum rerum nullum erat apertum crimen, quo argui posset, non putabant de tali tamque claro uiro suspicionibus oportere iudicari et exspectandum, dum se ipsa res aperiret.

Όμως εκείνος (:ο Πανσανίας) όχι πολύ αργότερα με δική του θέληση επανήλθε στο στράτευμα και εκεί με ένα σχέδιο όχι έξυπνο αλλά παράλογο, αποκάλυψε τα σχέδια. Όχι μόνο τα πάτρια ήθη, αλλά επίσης και τον τρόπο ζωής και την ενδυμασία μετέβαλε. Έκανε χρήση βασιλικής προετοιμασίας, και ενδυμασίας Μηδικής. Συνοδοί Μήδοι και Αιγύπτιοι τον ακολουθούσαν. Έτρωγε σύμφωνα με τα ήθη των Περσών πιο πλούσια, απ’ ό,τι όσοι παρευρίσκονταν θα μπορούσαν να υπομείνουν. Δεν έδινε πρόσβαση συνάντησης σ’ αυτούς που την ζητούσαν, αλλά απαντούσε με αλαζονεία, και διέταζε με σκληρότητα. Αρνιόταν να επιστρέψει στην Σπάρτη. Στους Κολωνούς, που είναι μία περιοχή της Τροίας, μετακόμισε. Εκεί έκανε σχέδια εχθρικά απ’ ενός για την πατρίδα του κι απ’ ετέρου γι’ αυτόν τον ίδιο. Αυτό όταν το έμαθαν οι Λακεδαιμόνιοι, έστειλαν πρέσβεις σ’ αυτόν με σκυτάλη, στην οποίαν σύμφωνα με τα ήθη τους ήταν γραμμένο το εξής: αν δεν επέστρεφε στην πατρίδα, θα τον καταδίκαιζαν σε θάνατο.

Όταν ταραχτήκε μ' αυτήν την είδηση, επειδή πίστευε ότι ακόμη και τότε με τα χρήματα και με το κύρος μπορούσε να διώξει τον επικείμενο κίνδυνο, επέστρεψε στην πατρίδα. Εκεί μόλις έφτασε, από τους εφόρους ρίχτηκε σε δημοσια κρατητήρια. Σύμφωνα με τους νόμους εκείνων επιτρέπετε στον οποιονδήποτε έφορο να κάνει αυτό σ' ένα βασιλιά. Παρ' όλα αυτά από εκεί ελευθερώθηκε, όμως δε ήταν καθόλου περισσότερο απαλλαγμένος από την υποψία. Διότι παρέμενε η αντίληψη πως εκείνος είχε κάνει συμμαχία με τον βασιλιά. Υπάρχει κάποια κατηγορία ανθρώπων, η οποία ονομάζεται Είλωτες, η μεγαλύτερη μάζα των οποίων καλλιεργεί τους αγρούς των Λακεδαιμονίων και εκτελεί εργασία δούλων. Υπήρχε η εκτίμηση ότι αυτούς ξεσήκωνε εξ αιτίας της ελπίδας του να γλυτώσει. Όμως επειδή κανένα αδίκημα από αυτές τις υποθέσεις δεν ήταν φανερό, με το οποίο να μπορούσε να αποδειχθεί η ενοχή του, δεν πίστευαν ότι για ένα τέτοιου είδους και τόσο ένδοξο άνδρα έπρεπε να γίνει η κρίση με υποψίες, αλλά ότι έπρεπε να περιμένουν, έως ότου από μόνη της η υπόθεση αποκαλυφθεί.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ:

1. «At ille post non multo...cogitata patefecit»: Έχουμε δυο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'rediit' και υποκειμ. το ενν. 'Pausanias' είναι κύρια. 'post': είναι επίρρημα χρόνου και σημαίνει 'αργότερα'. 'multo': αφαιρκ. του ποσού ή του μέτρου. 'sponte': αφαιρ. του τρόπου. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. 'patefecit' συνδέεται με την προηγούμενη με τον 'et' και είναι κύρια. 'ratione': αφαιρ. του μέσου. 'cogitata': αιτιατική πτώση αντικείμενο στο ρ.

2. «non enim...uestitumque mutavit»: Ένα ρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ δεν έχει ρ., αλλά ενν. το 'mutavit'. Και οι δυο προτάσεις είναι κύριες, διότι συνδέονται με τον 'sed'. 'mores': αιτιατική αντικ. στο ενν. ρ. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με αντικείμενο του ρ. την αιτιατική 'cultum' και την αιτιατική 'vestitum'.

3. «apparatu...ueste Medica»: Ένα ρ. και δυο προτάσεις, όπου στην 2^η δεν υπάρχει, αλλά εννοείται το ρ. της 1^{ης}. Και οι δυο προτάσεις είναι κύριες, και μεταξύ τους είναι ασύνδετες. Η αφαιρετική 'regio' είναι αντικ. του ρ. στην 1^η, και η αφαιρετική 'veste' είναι αντικ. στην 2^η.

4. «satellites Medi et Aegyptii sequebantur»: ένα ρ. και μία πρόταση.

5. «epulabatur more...perpeti possent»: Τρία ρρ. και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'epulabatur' είναι κύρια. 'more': αφαιρετική του τρόπου. 'Persarum': συντάσσεται με το 'more' ως γενική κτητική. 'luxuriosius': επίρρημα συγκριτικού βαθμού. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ (quam perpeti possent) με ρ. το 'possent' είναι αναφορική και λειτουργεί ως δεύτερος όρος συγκρίσεως. Η υποτακτική λειτουργεί ως 'δυνητική έγκλιση', για να δηλώσει το δυνατόν στο παρελθόν (απ' ό,τι θα μπορούσαν να αντέξουν). 'perpeti': απαρέμφ. αντικείμενο στο ρ. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'aderant' εισάγεται με αναφ. αντωνυμία και είναι δευτερεύουσα αναφορική.

6. «aditum petentibus...crudeliter imperabat»: Έχουμε τρία ρρ. και τρεις προτάσεις, όλες είναι κύριες και ασύνδετες μεταξύ τους. 'aditum': αιτιατική αντικ. στο ρ. 'petentibus': συνημμ. μτχ. ενεστώτα σε δοτική πτώση ως αντικ. στο ρ. 'conveniundi': γερούνδιο σε γενική πτώση συντασσόμενο με το ουσιαστικό 'aditum' ως γενική αντικειμενική.

7. «Spartam redire nolebat»: Ένα ρ. και μία πρόταση κύρια. 'Spartam': αιτιατική επιρρηματική που δηλώνει την κίνηση σε τόπο. 'redire': απαρέμφ. αντικείμενο στο ρ.

8. «Colonas...se contulerat»: Δύο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ (Colonas se contulerat) είναι κύρια με ρ. το 'contulerat'. 'se': αιτιατική της αντωνυμίας, αντικείμ. στο ρ. 'Colonas': αιτιατική επιρρηματική της εις τόπον κατευθύνσεως. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με αναφ. αντωνυμία και είναι δευτερ. αναφορική με ρ. το 'est'. 'in agro': εμπρ. επιρρ. προσδ. που δηλώνει την εν τόπω στάση.

9. «ibi consilia...inimica capiebat»: Ένα ρ. και μια πρόταση κύρια. 'consilia': αιτιατική αντικείμενο στο ρ. 'patriae – sibi': δοτικές αντικειμενικές στο επίθετο 'inimica'.

10. «id postquam...illorum erat scriptum»: Έχουμε τρία ρρ. και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με τον χρον. σύνδεσμο 'postquam' και είναι δευτερεύουσα χρονική. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι κύρια με ρ. το 'miserunt'. 'legatos': αιτιατική πτώση, αντικ. στο ρ. 'cum clava': εμπρ. προσδ. της συνοδείας. 'ad eum': ε-

- μπρόθ. προσδ. της κατεύθυνσης. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με αναφ. αντωνυμία και είναι δευτ. αναφορική. **‘more’**: αφαιρετική του τρόπου. **‘illorum’**: γενική κτητική.
- 11. «nisi domum...damnatos»**: δυο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με τον υποθ. σύνδεσμο ‘nisi’ και είναι δευτερ. υποθετική. **‘domum’**: αιτιατική επιρρ. της κατεύθυνσης σε τόπο. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι η απόδοση. Δεν έχει ρ., αλλά το απαρέμφατο ‘damnatos’ δίπλα στο οποίο εννοείται το ‘esse’. Το απαρέμφατο είναι αντικείμεν. από το εννοούμενο ρ. ‘Lacedaemonioi dixerunt = Οι Λακεδαιμόνιοι είπαν’.
- 12. «hoc nuntio...domum rediit»**: Ένα ρ., το ‘rediit’, και μια πρόταση κύρια. **‘commotus’**: συνημμ. χρονική μτχ. **‘nuntio’**: αφαιρετική του μέσου. **‘sperans’**: συνημμ. αιτιολ. μτχ. **‘se’**: αιτιατική της αντωνυμίας, υποκ. στο απαρέμφ. ‘posse’. **‘pecunia, potentia’**: δυο αφαιρετικές του μέσου στο ‘depellere’. **‘instans’**: αιτιατική ουδετέρου γένους της μτχ. ενεστώτα του ρ. ‘insto’ ως επιθετικός προσδιορισμός στο ‘periculum’.
- 13. «huc ut uenit...est coniectus»**: Δύο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με τον χρονικό σύνδ. ‘ut’ και είναι δευτερ. χρονική με ρ. το ‘uenit’. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι κύρια. **‘ab ephoris’**: εμπρόθ. προσδ. του ποιητικού αιτίου.
- 14. «licet enim...facere regi»**: Ένα ρ. και μία πρόταση κύρια με ρ. το ‘licet’, το οποίο είναι απρόσωπο με υποκείμενό του το απαρέμφατο ‘facere’. **‘legibus’**: αφαιρ. της αναφοράς. **‘eorum’**: συντάσσ. με το ‘legibus’ ως γενική κτητική. **‘ephoro’**: δοτική προσωπική δίπλα στο απρόσωπο ρ. ‘licet’. **‘hoc’**: αιτιατική πτώση αντικ. στο ‘facere’. **‘regi’**: δοτική πτώση αντικ. στο ‘facere’.
- 15. «hinc tamen...carebat suspicione»**: Δύο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘expedivit’ είναι κύρια. **‘se’**: αιτιατική της αντωνυμίας, αντικ. στο ρ. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι επίσης κύρια καθώς συνδέεται με την προηγούμενη με το ‘neque’. **‘magis’**: επίρρημα συγκρ. βαθμού. **‘eo’**: αφαιρετική της αιτίας. **‘suspicione’**: αφαιρετική ως αντικ. στο ρ.
- 16. «nam opinio...habere societatem»**: Ένα ρ. και μία πρόταση κύρια. **‘eum’**: αιτιατική, υποκείμενο στο απαρέμφ. ‘habere’. **‘cum rege’**: εμπρ. προσδ. της συνοδείας. **‘societatem’**: αντικείμενο στο απαρέμφατο.
- 17. «est genus quoddam...munere fungitur»**: Τέσσερα ρρ. και τέσσερις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι κύρια με ρ. ‘est’ ως υπαρκτικό και υποκ. το ‘genus’. **‘hominum’**: συντάσσεται με το ‘genus’ ως γενική παραθετική, δηλ. αντί να πει: ‘est genus homines = υπάρχει ένα γένος άνθρωποι’. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘vocatur’ εισάγεται με αναφ. αντωνυμία και είναι δευτερ. αναφορική. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘colit’ εισάγεται επίσης με αναφ. αντωνυμία και είναι δευτερεύουσα αναφορική. **‘quorum’**: συντάσσεται με το ‘multitudo’ ως γενική διαιρετική. **‘agros’**: αιτιατ. πτώση αντικείμενο στο ρ. **‘Lacedaemoniorum’**: συντάσσεται με το ‘agros’ ως γενική κτητική. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘fungitur’ συνδέεται με την προηγούμενη με τον εγκλιτικό ‘que’, οπότε είναι ίδια. **‘servorum’**: συντάσσεται με το ‘munere’ ως γενική της ιδιότητας. **‘muner’**: αφαιρετική πτώση συντασσόμενη με το ρ. ως αντικείμενο.
- 18. «hos quoque...existimabatur»**: Ένα ρ. και μία πρόταση κύρια. **‘hos’**: αιτιατική πτώση ως αντικείμενο στο απαρέμφατο ‘sollicitare’. **‘sollicitare’**: απαρέμφατο υποκείμενο στο απρόσωπο ‘existimabatur’. **‘spe’**: αφαιρετική της αιτίας. **‘libertatis’**: συντάσσεται με το ‘spe’ ως γενική αντικειμενική.
- 19. «sed quod harum...ipsa res aperiret»**: Τέσσερα ρρ. και τέσσερις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘erat apertum’ και υποκ. το ‘crimen’ εισάγεται με τον αιτιολογικό ‘quod’ και είναι δευτερ. αιτιολογική. **‘rerum’**: συντάσσεται με το ‘crimen’ ως γενική διαιρετική. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι δευτερ. αναφορική εισαγόμενη με το αναφορικό ‘quo’ και ρ. το ‘posset’. Η υποτακτική λειτουργεί ως δυνητική έγκλιση, για να δηλώσει το δυνατόν στον παρελθόν. **‘argui’**: απαρέμφατο ενεστώτα της παθητικής φωνής, υποκείμενο στο απρόσωπο ‘posset’. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ είναι κύρια με ρ. το ‘putabant’. **‘suspicionibus’**: αφαιρετική του μέσου – οργάνου. **‘oportere’**: απαρέμφατο του απροσώπου ‘oportet’ ως αντικείμενο στο ‘existimabant’. **‘iudicari’**: απαρέμφατο παθητικής φωνής ως υποκείμενο στο απρόσωπο ‘iudicari’. **‘expectandum’**: είναι Γερουνδιακό σε ουδέτερο γένος το οποίο συμπληρώνεται με το εννοούμενο ‘esse’. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με τον χρον. σύνδεσμο **‘dum’**⁽⁷⁾ και είναι δευτερεύουσα χρονική.

(IV)

Interim Argilius quidam adulescentulus, quem puerum Pausanias amore uenerio dilexerat, cum epistulam ab eo ad Artabazum accepisset eique in suspicionem uenisset aliquid in ea de se esse scriptum, quod nemo eorum redisset, qui super tali causa eodem missi erant, uinclā epistulae laxauit signoque detracto cognouit, si pertulisset, sibi esse pereundum. erant in eadem epistula quae ad ea pertinebant, quae inter regem Pausaniamque conuenerant. has ille litteras ephoris tradidit. non est praetereunda grauitas Lacedaemoniorum hoc loco. nam ne huius quidem indicio impulsī sunt ut Pausaniam comprehenderent, neque prius uim adhibendam putauerunt, quam se ipse indicasset. itaque huic indici, quid fieri uellent, praeceperunt. fanum Neptuni est Taenari, quod uiolari nefas putant Graeci. eo ille index confugit in araque consedit. hanc iuxta locum fecerunt sub terra, ex quo posset audiri, si quis quid loqueretur cum Argilio. huc ex ephoris quidam descenderunt. Pausanias, ut audiuit Argilium confugisse in aram, perturbatus uenit eo. quem cum supplicem dei uideret in ara sedentem, quaerit, causae quid sit tam repentini consilii. huic ille, quid ex litteris comperisset, aperit. modo magis Pausanias perturbatus orare coepit, ne enuntiaret nec se meritum de illo optime proderet: quod si eam ueniam sibi dedisset tantisque implicatum rebus subleuasset, magno ei praemio futurum.

Εν των μεταξύ κάποιος Αργίλιος νεαρός, τον οποίον ως νέο ο Πausανίας τον είχε αγαπήσει με ένα έρωτα αφροδισιακό, όταν πήρε μια επιστολή από εκείνον για τον Αρτάβαζο, και του ήρθε η υπόνοια πως κάτι για τον ίδιο ήταν γραμμένο σ' εκείνην, διότι κανείς δεν είχε γυρίσει πίσω από εκείνους, όποιοι για τον τον ίδιο λόγο είχαν αποσταλεί, έλυσε τους δεσμούς της επιστολής και τραβώντας την σφραγίδα διάβασε: 'αν την μετέφερε, έπρεπε να θανατωθεί'. Σ' εκείνη την επιστολή υπήρχαν όσα αφορούσαν αυτά, τα οποία ανάμεσα στον Πausανία και τον βασιλιά είχαν συμφωνηθεί. Εκείνος παρέδωσε την επιστολή στους εφόρους. Δεν πρέπει να παραβλεφθεί η σκληρότητα των Λακεδαιμονίων σ' αυτό το θέμα. Διότι σε καμία περίπτωση δεν παρακινήθηκαν από την υπόδειξη εκείνου (:του νεαρού) ώστε να συλλάβουν τον Πausανία, και ούτε θεώρησαν ότι έπρεπε να ασκηθεί βία, πριν ο ίδιος να υποδείκνυε τον εαυτό του. Συνεπώς σ' αυτόν το καταγγέλλοντα έδωσαν την παραγγελία τι ήθελαν να γίνει. Υπάρχει στο Ταίναρο ναός του Ποσειδώνα, τον οποίον οι Έλληνες θεωρούν ανόσιο να παραβιασθεί. Εκεί κατέφυγε ο εκείνος ο μνηστής και κάθισε στον βωμό. Κοντά σ' αυτόν είχαν φτιάξει ένα χώρο κάτω από την γη, από τον οποίον θα ήταν δυνατόν να ακουστεί, αν κάποιος θα συζητούσε κάτι με τον Αργίλιο. Εκεί κάποιιοι από τους εφόρους κατέβηκαν. Ο Πausανίας, μόλις πληροφορήθηκε ότι ο Αργίλιος είχε καταφύγει στον βωμό, όταν ταραγμένος πήγε εκεί. Όταν τον είδε εκείνον να κάθεται στον βωμό ως ικέτης, τον ρώτησε πιά είναι η αιτία αυτής της ξαφνικής αποφάσεως. Εκείνος σ' αυτόν αποκαλύπτει τι είχε μάθε από την επιστολή. Τότε ακόμη περισσότερο ταραγμένος ο Πausανίας άρχισε να τον παρακαλεί, να μη κάνει ανακοινώσεις, κι ούτε να τον παραδώσει (:τον Πausανία), ο οποίος (:Πausανίας) αξίζει την άριστη μεταχείριση απ' αυτόν (:τον Αργίλιο). Διότι αν του κάνει αυτήν την χάρη καθώς τώρα βρίσκεται μπλεγμένος σε τόσο σοβαρά θέματα, θα τον οφελήσει αυτόν (:τον Αργίλιο) σε πολύ μεγάλο βαθμό..

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. «Interim Argilius...sibi esse pereundum»: Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'dilexerat' εισάγεται με το αναφορικό 'quem' και είναι δευτερ. αναφορική. '**quem**': αιτιατική πτώση αντικ. στο ρ. '**puerum**': επιρρηματικό κατηγορούμενο που δηλώνει κατάσταση (quem Pausanias dilexerat puerum = τον οποίον ο Πausανίας είχε αγαπήσει ως παιδί). '**amore**': αφαιρετική του τρόπου. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'accepisset' εισάγεται με τον χρονικό – ιστορικό '**cum**'⁽³⁾ και είναι δευτερ. '**epistulam**': αιτιατική πτώση αντικ. στο ρ. '**ab eo**': εμπρόθετος προσδ. της προέλευσης. '**ad Artabazum**': εμπρ. προσδ. της κατεύθυνσης. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'uenisset' είναι ό,τι και η προηγούμενη, γιατί συνδέεται μ' αυτήν με το 'que'. '**in suspicionem**': εμπρ. προσδ. της κατάστασης. '**esse scriptum**': απαρέμφατο παρακειμένου, το οποίο λειτουργεί συντακτικά ως αντικ. στην ρ. έκφραση 'in suspicionem uenisset'. '**aliquid**': αιτιατική πτώση υποκ. στο απαρέμφατο 'esse scriptum'. '**in ea**': εμπρ. προσδ. του τόπου. '**de se**': εμπρ. προσδ. της αναφοράς. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'redisset' εισάγεται

με τον αιτιολογικό σύνδ. 'quod' και είναι δευτερ. αιτιολογική. '**nemo**': ονομαστική πτώση υποκ. στο ρ. '**eorum**': συντάσσεται με το 'nemo' ως διαιρετική. Η 5^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'missi erant' εισάγεται με το αναφορικό 'qui' και είναι δευτερ. αναφορική. '**super causa**': εμπρ. προσδιορισμός της αναφοράς. '**eodem**': αφαιρετική του τόπου. Η 6^η ΠΡΟΤΑΣΗ (*Interim Argilius quidam adulescentulus uincla epistulae laxavit*) με ρ. το 'laxavit' είναι κύρια. '**Argilius**': ονομαστική υποκ. στο ρ. '**quidam adulescentulus**': όλο είναι παράθεση στο 'Argilius'. '**uincla**': αιτιατική πτώση, αντικ. στο ρ. '**epistulae**': συντάσσεται με το 'uincla' ως γεν. κτητική. Η 7^η ΠΡΟΤΑΣΗ (*signoque detracto cognouit sibi esse pereundum*) με ρ. το 'cognouit' συνδέεται με την προηγούμενη με το 'que', οπότε είναι κι αυτή κύρια. '**detracto**': είναι αφαιρετική απόλυτη τροπική μτχ. με υποκείμενο το 'signo'. '**esse pereundum**': είναι το απαρέμφοτο της περιφραστικής συζυγίας και λειτουργεί και αντικείμενο στο ρ. 'cognouit', αλλά και ως απόδοση στη υποθετική προταση που ακολουθεί. Η 8^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'pertulisset' εισάγεται με τον υποθ. σύνδ. 'si' και είναι δευτερ. υποθετική.

2. «erant in eadem...Lacedaemoniorum hoc loco»: Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'erant' είναι κύρια. Υποκ. στο ρ. είναι ολόκληρη η αναφορική πρόταση που ακολουθεί. '**in epistula**': εμπρ. προσδ. του τόπου. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'pertinebant' είναι αναφορική με υποκ. το 'quae'. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'convenerant' και υποκ. το 'quae'. '**inter regem pausaniamque**': δυο εμπρ. προσδ. μεταφορικά του τόπου.

3. «has ille litteras ephoris tradidit »: Μία πρόταση με ρ. το 'tradidit', υποκ. το ενν. 'Argilius', αντικ. το 'litteras' και το 'ephoris', καθώς το ρ. 'trado' είναι δίπτωτο.

4. «non est praetereunda...hoc loco»: Μία πρόταση με ρ. το '**praetereunda est**'⁽⁸⁾, που είναι περιφραστική συζυγία. '**gravitas**': υποκ. '**Lacedaemoniorum**': συντάσσεται με το 'gravitas' ως γενική υποκειμενική. '**loco**': αφαιρ. της αναφοράς

5. «nam ne huius ...se ipse indicasset»: Τέσσερα ρρ. και τέσσερις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'impulsi sunt' είναι κύρια με υποκ. το ενν. 'ephoris'. '**ne...quidem**': μια λέξη, επίρρημα τρόπου. '**huius**': συντάσσεται με το 'indicio' ως γενική υποκειμενική. '**indicio**': αφαιρετική ως μέσον / όργανο στο ρ. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'comprehenderent' είναι δευτερεύουσα συμπερασματική. Υποκ. είναι το ενν. 'ephoris' και αντικείμενο το 'Pausaniam'. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'putaverunt' είναι κύρια, καθώς συνδέεται με την προηγούμενη κύρια με τον 'neque'. '**adhibendam**'⁽⁸⁾: ενν. το απαρέμφ. 'esse' για να σχηματιστεί το απαρέμφοτο της περιφραστικής συζυγίας 'adhibendam esse' με υποκ. την αιτιατική 'vim'. '**prius**'⁽⁹⁾: χρονικό επίρρημα, το οποίο κανονικά συντάσσεται με την επόμενη χρονική πρόταση ως χρονικός σύνδεσμος 'priusquam'. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'indicasset' (=indicavisset) είναι δευτερ. χρονική, (Για τις προτάσεις αυτές δεξ [ΕΛΩ](#)), και υποκ. την ονομαστική 'ipse', και κατηγορ. την αιτιατική 'se'.

6. «itaque huic indici...praeceperunt»: Δύο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το '**vellent**'⁽¹⁰⁾ είναι πλάγια ερώτηση αντικ.στο 'praeceperunt'. Υποκ. το ενν. 'ephoris', αντικείμενο του ρ. το απαρέμφοτο 'fieri' και αντικ. του απαρεμφ. το 'quid'. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'praeceperunt' είναι κύρια, υποκείμενο το ενν. 'ephoris' και αντικ. εκτός από την πλάγια ερώτηση, και την δοτική 'indici', καθώς το ρ. 'praecipio' είναι δίπτωτο.

7. «fanum Neptuni...putant Graeci»: Δύο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'est' είναι κύρια με Υποκ. το 'fanum'. '**Taenari**': γενική επιρρ. του τόπου. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ εισάγεται με την αναφορική αντων. 'quod' ως δευτερεύουσα αναφορική με ρ. το 'putant'. '**Graeci**': υποκ. '**nefas**': ενν. 'esse' και δημιουργεί το απαρέμφοτο της απροσώπου εκφράσεως 'nefas est = είναι ανόσιο / ανεπίτρεπτο'. Το απαρμφτ. 'nefas esse' είναι αντικ. στο ρ. '**violari**': απαρμφ. υποκ. στην απρόσωπη έκφραση. '**quod**': αιτιατ. πτώση υποκ. στο απαρμφτ.

8. «eo ille index confugit in araque consedit»: Δύο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'confugit' και υποκ. το 'index' είναι κύρια. '**eo**': επίρρημα τοπικό. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'consedit' καθώς συνδέεται με τον 'que' είναι κι αυτή κύρια. '**in ara**': εμπρ. προσδ. του τόπου.

9. «hanc iuxta locum...cum Argilio»: Τρία ρρ. και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'fecerunt' είναι κύρια. Υποκ. το ενν. 'ephoris' '**hanc iuxta**': εμπρ. προσδ. του τόπου. '**locum**': αιτιατική πτώση αντικ. στο ρ. '**sub terra**': εμπρ. προσδ. του τόπου. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'posset' είναι αναφορική. '**audiri**': απαρμφτ.

αντικ. στο ρ. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'loqueretur'. 'quis': υποκ. στο ρ. 'quid': αντικ. στο ρ. Ως απόδοση είναι η προηγούμενη πρόταση.

10. «huc ex ephoris quidam descenderunt»: Ένα ρ. και μία πρόταση κύρια. 'quidam': υποκ. στο ρ. 'ex ephoris': εμπρ. προσδ. της προέλευσης.

11. «Pausanias, ut audiuit...uenit eo»: Δυο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'audivit' είναι δευτερ. χρονική με ενν. υποκ. το 'Pausanias'. 'Argilium': υποκ. στο απαρέμφατο. 'confugisse': απαρέμφτ. αντικ. στο ρ. 'in aram': εμπρ. προσδ. της εις τόπον κατευθύνσεως. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'venit' είναι κύρια. 'perturbatus': συνημμ. μτχ. τροπική.

12. «quem cum...repentini consilii»: Τρία ρρ. και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'videret' είναι χρονική με τον 'cum'⁽³⁾ ως 'ιστορικό'. 'quem': αιτιατική πτώση αντικ.στο ρ. 'supplicem': επίθετο ως επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου. 'dei': συντάσσεται με το 'supplicem' γεν. αντικειμενική. 'sedentem': συνημμ. μτχ. κατηγορηματική. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'quaerit' είναι κύρια. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'sit' και υποκ. το 'quid' είναι δευτερεύουσα πλάγια ερώτηση αντικείμενο στο 'quaerit'. 'causae': συντάσσεται με το 'quid' ως γενική διαιρετική. 'consilii': συντάσσεται με το 'causae' ως γενική αντικειμενική.

13. «huic ille, quid ex litteris comperisset, aperit»: Δυο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'comperisset'⁽¹⁰⁾ είναι δευτερεύουσα πλάγια ερώτηση. Υποκ. ενν. 'Argilius'. 'quid': αντικ. στο ρ. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'aperit' είναι κύρια. 'huic': αντικ. στο ρ. 'ille': Υποκ. στο ρ.

14. «modo magis...optime proderet»: Τρία ρρ. και τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'coepit' είναι κύρια. 'perturbatus': συνημμ. μτχ. επιρρηματική τροπική. 'orare': απαρέμφ. αντικ. στο ρ. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'enuntiaret' είναι δευτερ. τελική ουσιαστική, αντικ. στο 'coepit'. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ συνδέεται με την 2^η με το 'nec' και είναι ίδια μ' εκείνην με ρ. το 'proderet'. 'se': αντικ. στο ρ. 'meritum': συνημμ. μτχ. ως επιθετικός προσδιορισμός.

15. «quod si eam ueniam sibi dedisset tantisque implicatum rebus subleuasset, magno ei praemio futurum»: Δύο ρρ. αλλά τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'dedisset' είναι δευτερ. υποθετική. 'ueniam': αντικ. στο ρ. 'sibi': δοτική επίσης αντικ.στο ρ., το οποίο είναι δίπτωτο. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'subleuasset': είναι επίσης υποθετική. 'rebus': δοτική αντικ. στο 'implicatum'. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ δεν έχει ρ. αλλά απαρέμφατο ως απόδοση στις δυο προηγούμενες υποθετικές προτάσεις. Το απαρέμφ. 'futurum <esse>' εξαρτάται από ένα έννοούμενο λεκτικό ρ. όπως το 'dixit Pausanias'. 'praemio': δοτική πτώση που δίπλα στο απαρέμφατο του 'sum' δείχνει το 'σκοπό', 'ego sum magno praemio alicui = εγώ είμαι προς μεγάλη εξυπηρέτηση κάποιου = ωφελώ πάρα πολύ κάποιον'.

(V)

His rebus ephori cognitio satius putarunt in urbe eum comprehendi. quo cum essent profecti et Pausanias placato Argilio, ut putabat, Lacedaemonem reuerteretur, in itinere, cum iam in eo esset ut comprehenderetur, ex uultu cuiusdam ephori, qui eum admoneri cupiebat, insidias sibi fieri intellexit. itaque paucis ante gradibus, quam qui eum sequebantur, in aedem Mineruae, quae Chalcioicos uocatur, confugit. hinc ne exire posset, statim ephori ualuas eius aedis obstruxerunt tectumque sunt demoliti, quo celerius sub diuo interiret. dicitur eo tempore matrem Pausaniae uixisse eamque iam magno natu, postquam de scelere filii comperit, in primis ad filium claudendum lapidem ad introitum aedis attulisse. sic Pausanias magnam belli gloriam turpi morte maculauit. hic cum semianimis de templo elatus esset, confestim animam efflauit. cuius mortui corpus cum eodem nonnulli dicerent inferri oportere, quo ii qui ad supplicium essent dati, displicuit pluribus, et procul ab eo loco infoderunt, quo erat mortuus. inde posterius Delphici responso erutus atque eodem loco sepultus, ubi uitam posuerat.

Όταν οι έφοροι έμαθαν αυτά τα πράγματα, θεώρησαν πιο ικανοποιητικό να συλληφθεί εκείνος μέσα στην πόλη. Όταν έφυγαν από εκεί, και ενώ ο Πausanias έχοντας εξευμενίσει τον Αργίλιο, όπως πίστευε, επέστρεψε στην Σπάρτη, καθ' οδόν, ενώ βρισκόταν στο σημείο εκείνο ώστε να συλληφθεί, από το νεύμα κάποιου εφόρου, ο οποίος επιθυμούσε εκείνος (:ο Πausanias) να ειδοποιηθεί, κατάλαβε ότι είναι στημένη ενέδρα εναντίον του. Έτσι λίγα βήματα πριν από αυτούς οι οποίοι τον ακολουθούσαν, στον ναό της Αθηνάς, που καλείται Χαλκίοικος, κατέφυγε. Για να μη μπορούσε να φύγει από εκεί, αμέσως οι έφροι τις θύρες του ναού αυτού έκλεισαν και το ταβάνι το γκρέμισαν, για να πεθάνει γρηγορότερα κάτω από τον ανοιχτό ουρανό. Λέγεται ότι εκείνη την περίοδο η μητέρα του Πausania ήταν ζωντανή και ήδη σε μεγάλη ηλικία, όταν έμαθε για την προδοσία του γιου της, ανάμεσα στους πρώτους στον γιο της για να περικλεισθεί έφερε μια πέτρα στην είσοδο. Έτσι ο Πausanias την μεγάλη δόξα της νίκης κατέστρεψε με τον επονείδιστο θάνατο. Ενώ τον έβγαζαν έξω από τον ναό ήδη ημιθανή, αμέσως ξεψύχησε. Το σώμα εκείνου του νεκρού όταν αρκετοί έλεγαν ότι έπρεπε να μεταφερθεί εκεί όπου κι εκείνοι που είχαν καταδικαστεί σε θάνατο, πολλοί δυσαρεστήθηκαν, και τον έθαψαν μακριά από εκείνο τον τόπο, όπου πέθανε. Κατόπιν αργότερα με μία απάντηση του μαντείου των Δελφών, τον ζέθαψαν και τον έθαψαν στον ίδιο μέρος, όπου είχε πεθάνει.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. «His rebus...eum comprehendi»: Ένα ρ. και μία πρόταση με ρ. το 'putaverunt' και υποκ. το 'ephoroi'. **'rebus cognitis':** 'ψευδής' αφαιρετική απόλυτη μτχ., η οποία όμως κανονικά στα ελληνικά θα ήταν συνημμένη, καθώς θα μπορούσε να συνταχθεί σε χρόνο Ενεργητικού Αορίστου 'οί έφοροι μαθόντες ταύτα έκρινον...'. Επειδή όμως στην Λατινική δεν υπάρχει μτχ. Ενεργητικού Παρακειμένου (Αορίστου), γι' αυτό γίνεται χρήση της αντίστοιχης Παθητικής μτχ., που όμως πρέπει να συνταχθεί ως απόλυτη. **'satius':** είναι ο συγκρ. βαθμός του επιθέτου 'satis, -is, -e', ο οποίος εμφανίζεται ως 'sator, -ior, -ius', και φυσικά εδώ είναι το ουδέτερο γένος, δίπλα στο οποίο ενν. το απρμφ. 'esse', και δημιουργείται μία απρόσωπη έκφραση 'satius esse = ότι ήταν ικανοποιητικότερο', στην οποία απρ. έκφραση υποκ. είναι το απαρέμφοτο που ακολουθεί 'comprehendi'. **'in urbe':** εμπρ. προσδ. του τόπου. **'eum':** αιτιατ. πτώση, υποκ. στο απαρέμφοτο.

2. «quo cum essent profecti...sibi fieri intellexit»: Έχουμε επτά ρρ. και επτά προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ (quo cum essent profecti) με ρ. το 'essent profecti' εισάγεται με τον χρονικό 'ιστορικό' **'cum'**⁽³⁾, και φυσικά είναι χρονική, με υποκ. το ενν. 'ephoroi'. **'quo':** αφαιρετική του τόπου. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ (Pausanias placato Argilio Lacedaemonem reuerteretur) συνδέεται με την προηγούμενη με το 'et' οπότε είναι ίδια με ρ. το 'reverteretur' και υποκ. το 'Pausanias'. **'placato Argilio'**⁽²⁾: μτχ. αφαιρ. απόλυτη, η οποία όμως κανονικά θα έπρεπε να ήταν συνημμένη, όπως θα συνέβαινε στην Ελληνική 'ο Πausanias εξευμενίσας τόν Αργίλιον...επέστρεφε..'. Όμως επειδή στην Λατινική δεν υπάρχει μτχ. ενεργητικού παρακειμένου (Αορίστου), γι' αυτό κατ' ανάγκη γίνεται χρήση της μτχ. του παθητικού παρακειμένου και η σύνταξη της μτχ. γίνεται πλέον απολύτως σε αφαιρετική πτώση. **'Lacedaemonem':** αιτιατ. πτώση που δηλώνει επιρρηματικά την εις τόπον κατεύθυνση. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ (ut putabat) με ρ. το 'putabat' και υποκ. το ενν. 'Pausanias' είναι αναφορική επιρρ. του τρόπου. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ (cum iam in eo esset) με ρ. το 'esset' και ενν. υποκ. το 'Pausanias'. **'in eo':** εμπρ. προσδ. του τόπου. Η 5^η ΠΡΟΤΑΣΗ (ut comprehenderetur) με ρ. 'comprehenderetur' είναι δευτερ. συμπερασματική. Η 6^η ΠΡΟΤΑΣΗ (qui eum admoneri cupiebat) με ρ. το 'cupiebat' είναι δευτερ. αναφορική με υποκ. το 'qui'. **'eum':** αιτιατική πτώση υποκ. στο 'admoneri'. **'admoneri':** απαρέμφ. αντικ. στο 'cupiebat'. Η 7^η ΠΡΟΤΑΣΗ (in itinere insidias sibi fieri intellexit) με ρ. το 'intellexit' και ενν. υποκ. το 'Pausanias'. **'in itinere':** εμπρ. προσδ. του τόπου. **'insidias':** αιτιατ. πτώση υποκ. στο 'fieri'. **'fieri':** απαρέμφ. αντικ. στο ρ. **'sibi':** δοτική αντιχαριστική.

3. «itaque paucis ante gradibus...confugit»: Έχουμε τρία ρρ. και τέσσερις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ (quam) δεν έχει ρ., αλλά εννοείται το 'erant' με υποκ. την δευτερ. αναφορική πρόταση που ακολουθεί, και είναι δευτερ. αναφορική συγκριτική – παραβολική, εξαρτώμενη από το επίρρημα 'ante', το οποίο όμως δεν ανήκει στην δική της πρόταση. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ (qui eum sequebantur) με ρ. το 'sequebantur' και υποκ. το 'qui',

είναι δευτερ. αναφορική. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ (quae Chalcioicos uocatur) με ρ. το 'vocatur' και υποκ. το 'quae', είναι αναφορική επιθετική. **'Chalcioicos'**: κατηγορούμενο. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ (itaque paucis ante gradibus in aedem Mineruae confugit) με ρ. το 'confugit' και ενν. υποκ. 'Pausanias' είναι κύρια. **'gradibus'**: συντάσσεται με το ρ. 'confugit' ως αφαιρετική του τόπου. **'ante'**: είναι επίρρημα που εδώ δηλώνει τόπο. **'in aedem'**: εμπρ. προσδ. της εις τόπον κατευθύνσεως. **'Minervae'**: συντάσσεται με το 'aede' ως γενική κτητική.

4. «hinc ne exire posset...sub diuo interiret»: Έχουμε τέσσερα ρρ. και τέσσερεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'posset' και ενν. υποκ. 'Pausanias', είναι δευτερ. τελική. **'hinc'**: επίρρ. τόπου. στο ρ. 'exire'. **'exire'**: απαρέμφ. αντικ. στο 'posset'. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. 'obstruxerunt' και υποκ. το 'ephoroi' είναι κύρια. **'statim'**: επίρρ. χρονικό. **'valvas'**: αιτιατική αντικ. στο ρ. **'aedis'**: συντάσσεται με το 'valvas' ως γενική κτητική. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'demoliti sunt' και υποκ. το ενν. 'ephoroi' συνδέεται με την προηγούμενη με τον 'que' και είναι ίδια. **'tectum'**: αιτιατ. πτώση αντικ. στο ρ. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'interiret' και υποκ. το ενν. 'Pausanias' είναι δευτερ. τελική. **'sub diuo'**: εμπρ. προσδ. του τόπου.

5. «dicitur eo tempore...aedis attulisse»: Έχουμε δυο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'dicitur' είναι κύρια. **'tempore'**: αφαιρετ. επιρρ. του χρόνου. **'matrem'**: αιτιατική πτώση υποκ. στο απαρέμφ. 'vixisse'. **'Pausaniae'**: συντάσσεται με το 'matrem' ως γεν. κτητική. **'vixisse'**: απαρέμφ. ως υποκ. στο απρόσωπο ρ. 'dicitur'. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ δεν έχει ρ., αλλά ενν. το 'dicitur'. Είναι κι αυτή κύρια, διότι συνδέεται με την προηγούμενη με το 'que'. **'eam'**: αιτιατ. πτώση υποκ. στο απαρέμφ. 'attulisse'. **'natu'**: αφαιρετ. επιρρ. της αναφοράς. **'in primis'**: εμπρ. προσδ. της διαίρεσης. **'ad filium claudendum'**: εμπρ. προσδ. του σκοπού με δυο συσταστικά, ένα το 'ad filium = για τον γιό της' και το άλλο 'claudendum = για να να αποκλειστεί', που ολόκληρος μεταφράζεται 'για να αποκλειστεί ο γιος της'. **'lapidem'**: αιτιατική πτώση αντικ. στο ρ. **'ad introitum'**: εμπρ. προσδ. της εις τόπον κινήσεως. **'aedis'**: συντάσσεται με το 'introitum' ως γενική κτητική. **'attulisse'**: απαρέμφ. ίδιο με το 'vixisse'. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'comprehenderit' και υποκ. το ενν. 'mater', είναι δευτερ. χρονική. **'de scelere'**: εμπρ. προσδ. της αναφοράς. **'filii'**: συντάσσεται με το 'scelere' ως γενική υποκειμενική.

6. «sic Pausanias magnam belli gloriam turpi morte maculauit»: Έχουμε ένα ρ. και μία πρόταση με ρ. το 'maculavit' και υποκ. 'Pausanias'. **'belli'**: συντάσσεται με το 'gloriam' ως γενική επεξηγηματική. 'gloria belli = η δόξα, δηλ. ο πόλεμος = η δόξα του πολέμου'. **'gloriam'**: αιτιατ. πτώση αντικ. στο ρ. **'morte'**: αφαιρ. επιρρηματική του τρόπου.

7. «hic cum semianimis...animam effluit»: Έχουμε δυο ρρ. και δυο προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'elatus esset' με ενν. υποκ. 'Pausanias', είναι δευτερ. χρονική με τον **'cum'**⁽³⁾ ως 'ιστορικό'. **'semianimis'**: επίθετο, επιρρ. κατηγορ. του τρόπου. **'de templo'**: εμπρ. προσδ. της από τόπου κινήσεως. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'effluit' είναι κύρια. **'confestim'**: επίρρ. χρόνου. **'animam'**: αιτιατική πτώση αντικ. στο ρ.

8. «cuius mortui corpus...erat mortuus»: Έχουμε πέντε ρρ. και έξι προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'dicerent' είναι δευτερ. αιτιολογική εισαγόμενη με τον 'cum', που ανήκει στην ίδια κατηγορία με τον 'cum' ως 'ιστορικό', όμως εδώ λειτουργεί αιτιολογικά. **'cuius'**: συντάσσεται με το 'corpus' ως γενική κτητική. **'mortui'**: μετοχή συνημμ. σε γενική πτώση ως επιθετικός προσδ. **'corpus'**: αιτιατική πτώση αντικ. στο απαρέμφ. 'inferri'. **'eodem'**: αφαιρ. επιρρ. του τόπου. **'inferri'**: απαρέμφ. υποκ. στο 'oportere'. **'oportere'**: απαρέμφ. αντικ. στο ρ. 'dicerent'. Η 2^η ΠΡΟΤΑΣΗ (quo ii) δεν έχει ρ., αλλά ενν. από το προηγούμενο 'inferri' το 'inferuntur' με υποκ. το 'ii'. Είναι δευτερ. αναφορική του τόπου. **'quo'**: αφαιρετική πτώση επιρρ. του τόπου. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'dati essent' και υποκ. το 'qui', είναι δευτερ. αναφορική επιθετική. **'ad supplicium'**: εμπρ. προσδ. του σκοπού. Η 4^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'displicuit' το οποίο είναι απρόσωπο, είναι κύρια. **'pluribus'**: δοτική προσωπική με το απρόσωπο ρ. Η 5^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'infoderunt' είναι κύρια, γιατί συνδέεται με την προηγούμενη με το 'et'. **'ab lobo'**: εμπρ. προσδ. του τόπου που δηλώνει απομάκρυνση. Η 6^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το 'mortuus est' είναι δευτερ. αναφορική με υποκ. 'Pausanias'.

9. «inde posterius...uitam posuerat»: Έχουμε ένα ρ., αλλά τρεις προτάσεις. Η 1^η ΠΡΟΤΑΣΗ δεν έχει ρ., αλλά ενν. το 'erutus <est>' και είναι κύρια με υποκ. 'Pausanias'. **'posterius'**: επίρρημα χρονικό. **'Delphici'**: συντάσσεται με το 'responso' ως γενική υποκειμενική. **'responso'**: αφαιρετική πτώση επιρρ. του οργάνου. Η

2^η ΠΡΟΤΑΣΗ δεν έχει ρ., αλλά ενν. το ‘sepultus <est>’, και είναι κι αυτή κύρια, διότι συνδέεται με την προηγούμενη με το ‘atque’. **‘Ioco’**: αφαιρ. του τόπου. Η 3^η ΠΡΟΤΑΣΗ με ρ. το ‘posuerat’ είναι δευτερ. αναφορική του τόπου και υποκ. ‘Pausanias’. **‘vitam’**: αιτιατική πτώση αντικ. στο ρ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ:

- (1) Η Αφαιρετική απόλυτη του ρήματος sum σε χρόνο Ενεστώτα: στο άρθρο ‘Οι Μετοχές, Β.1.2’
- (2) Η Αφαιρετική του Παρακειμένου ως ‘ψευδής’ αφαιρετική απόλυτη: στο άρθρο ‘Οι Μετοχές Β.3.1’
- (3) Ο χρονικός Cum ως ‘Ιστορικός’, η σημασία του: στο άρθρο ‘Προτάσεις των Qui & Cum, Β.7’
- (4) Η δοτική επιρρηματικά δηλώνει τον ‘σκοπό’: στο άρθρο ‘Επιρρηματικοί Προσδιορισμοί<Σκοπός.1’
- (5) Η Αιτιατική του Σουπίνου επιρρ. του ‘σκοπού’: στο άρθρο ‘Επιρρηματικό Προσδιορισμοί<Σκοπός.2’
- (6) Το Γερουνδιακό ως Κατηγορημ. προσδ. του Σκοπού: στο άρθρο ‘Το Γερουνδιακό. Β’
- (7) Ο Χρονικός σύνδ. ‘dum’ και η χρήση του: στο άρθρο ‘Χρονικές προτάσεις του Dum’
- (8) Το Γερουνδιακό σε Περιφραστική Συζυγία: στο άρθρο ‘Το Γερουνδιακό. Δ3’
- (9) Ο Χρονικός σύνδεσμος ‘Prius...quam’: στο άρθρο ‘Χρονικές Προτάσεις των Priusquam & Antequam’.
- (10) Πλάγιες Ερωτήσεις στο άρθρο: ‘Πλάγιες Ερωτηματικές Προτάσεις’.